

10. Gdańskie Spotkania Kardiochirurgiczne – idea i początki

Bolesław Szotkowski

Katedra i Klinika Kardiochirurgii i Chirurgii Naczyniowej, Akademickie Centrum Kliniczne – Szpital Akademii Medycznej, Gdańsk

Kardiochirurgia i Torakochirurgia Polska 2008; 5 (1): 95–97

Dostałem zaszczytnego obowiązku rozpoczęcia pierwszej sesji 10. Gdańskich Spotkań Kardiochirurgicznych.

Idea organizowania tych spotkań powstała z marzeń – wielu rozmaitych marzeń, których kolejna realizacja doprowadziła do dzisiejszej sesji. Cofnijmy się zatem do początku – do korzeni.

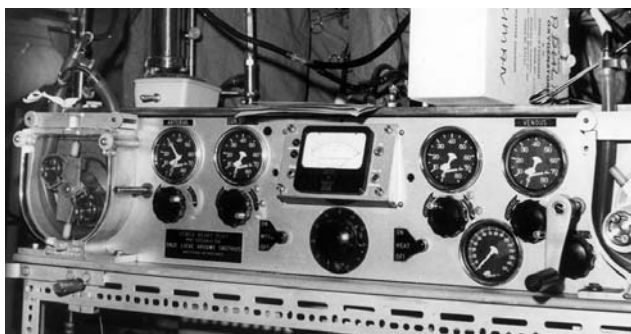
W 1970 roku grupa 6 chirurgów zatrudnionych na Oddziale Chirurgii Serca i Naczyń Kliniki Chirurgii Klatki Piersiowej Instytutu Chirurgii rozpoczęła wykonywanie operacji, takich jak: przetrwały przewód tętniczy, koarktacja aorty, operacje paliatywne – zespolenie Blalocka, zespolenie Watertsona, komisurotomia zastawki dwudzielnej, zastawkowe zwężenie tętnicy płucnej i inne. Ale to było za mało. Mieli marzenie: operacje na otwartym sercu! Do jego realizacji konieczna była wiedza i sprzęt. Nie mogąc uzyskać ich w kraju, poszukali pomocy u naszych holenderskich przyjaciół: A. Gründemana, F. Vermeulena, P. Knaepena, Schaepkensa van Riepmst.

Sprzęt był darem Szpitala OLVG w Amsterdamie dla „Lady Doctor” Mirosławy Narkiewicz. Był to aparat do krążenia pozaustrojowego – chyba jeden z najstarszych na świecie, oznaczony „Cleveland Ohio Pemco nr 5”: wielki, ciężki i hałaśliwy, ale ciągle sprawny (ryc. 1).

Pierwsza operacja na otwartym sercu została wykonana 29 kwietnia 1975 roku (w dniu holenderskiego święta narodowego – urodzin królowej) przez doc. Mirosławę

Narkiewicz. Ciekawostką jest, że pacjentka Ania 15 lat później przyprowadziła swoją córeczkę do naszej kliniki na identyczną operację, jaką przeszła sama (ryc. 2).

Uciążliwości postępowania się „starym Pemco” miały wkrótce ustąpić – lokalna gazeta „Dziennik Bałtycki” spełniła następne marzenie, zdobywając podczas loterii fundusze na zakupienie nowej maszyny: Polystana (ryc. 3).

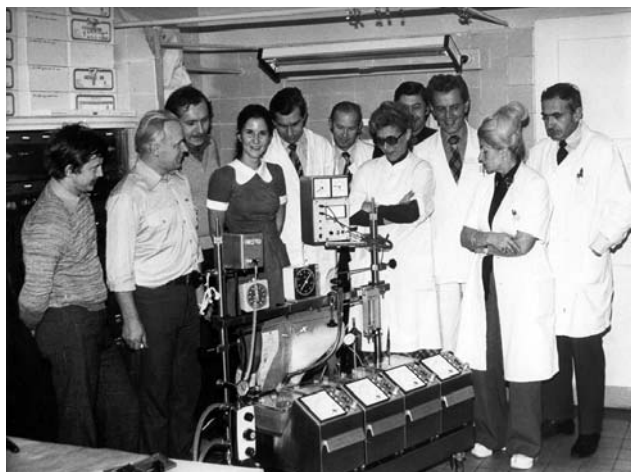

Ryc. 1. Maszyna do krążenia pozaustrojowego – Pemco nr 5

Ryc. 2. Pacjentka po pierwszej w Gdańsku operacji na otwartym sercu

Adres do korespondencji: dr n. med. Luther Keita, Katedra i Klinika Kardiochirurgii i Chirurgii Naczyniowej AMG, 80-211 Gdańsk, ul. Dębinki 7, tel./faks +48 58 341 76 69, e-mail: lkeita@amg.gda.pl

Ryc. 3. Maszyna do krążenia pozaustrojowego – Polystan. Od lewej stoją: M. Trenkner, M. Narkiewicz, S. Mlekodaj, B. Szołkowski, J. Suchorzewska, J. Bardzik, J. Przyczkowski, B. Szołkowska

Ryc. 4. Szpital St. Antonius

Ryc. 5. Dary dla Kliniki Kardiologii w Gdańsku

Ryc. 6. Budowa bloku operacyjnego wraz z oddziałem pooperacyjnym

Liczba wykonywanych zabiegów rośnie, ale naszym marzeniem było operować 150 pacjentów rocznie! Nie przeszkodził nam nawet stan wojenny. W tych trudnych czasach pomagali nam holenderscy przyjaciele, śląc transporty oksygenatorów, drenów, kaniul, sprzętu jednorazowego użytku (ryc. 4.). Jesteśmy dumni, ponieważ nigdy nie resterylizowaliśmy zestawów do krążenia pozaustrojowego.

Na zdjęciu widać, jak Lech Anisimowicz z żoną i córką, Renata Krause, Ep Bochorst, Gees Essing i inni holenderscy przyjaciele wypełniają TIR-a z darami dla naszej kliniki (ryc. 5.).

Nasza sala operacyjna, chociaż daleko jej było od komfortu, wypełniona przygodnym sprzętem pozwoliła wykonać ponad 500 zabiegów w 1995 roku. Koniecznością stała się budowa 3 sal operacyjnych i 10-łóżkowego oddziału pooperacyjnego, których uroczystego otwarcia dokonała w 1996 roku pani prof. Mirosława Narkiewicz w obecności władz uczelnianych i Klubu Kardiologów (ryc. 6 i 7.).

W międzyczasie została utworzona Katedra i Klinika Kardiologii i Chirurgii Naczyniowej pod kierownictwem prof. dr hab. n. med. Mirosławy Narkiewicz.

A praca trwała! Liczba zabiegów wzrosła do 1600 i to upoważniło do zorganizowania w 1998 roku I. Gdańskiego Spotkania Kardiologicznego. Nasi goście, Paul Gründeman

Ryc. 7. Nowy blok operacyjny wraz z oddziałem pooperacyjnym

i Friedrich Mohr (ze specjalną atencją dla Gdańska i naszej kliniki), wygłosili referaty o nowych metodach operacyjnych pomostowania tętnic wieńcowych na bijącym sercu.

Drugie spotkanie łączyło już referaty i teletransmisję obrazu z sal operacyjnych, co stało się tradycją kolejnych gdańskich zjazdów. Zabiegi operacyjne w kolejnych latach dotyczyły operacji na bijącym sercu, plastyk zastawki dwudzielnej i innych technik implantacji zastawki aortalnej. Operacje wykonywali: E. Janssen, O. Alfieri, H. Oster, F. Maissano,

Ryc. 8. Pacjent po pierwszym w klinice przeszczepie

Ryc. 9. Od prawej stoją: prof. M. Narkiewicz i królowa Holandii Beatrix

M. Zembala, B. Akpınar, U. von Oppell, J. Rosenberg, L. Müller, J. Sadowski, R. Pawlaczyk, A. Kalangos.

Kontynuację dalszych spotkań zawdzięczamy życzliwej frekwencji kolegów i koleżanek nie tylko przedstawiających nowe technologie w kardiologii, dyskutujących o problemach, ale również porównujących swoje wyniki i możliwości.

W międzyczasie 2 doktorów habilitowanych wygrało konkursy i rozpoczęli oni pracę w klinikach – w Gdańsku Jan Rogowski w 2002 r. i w Bydgoszczy Lech Anisimowicz w 2003 roku.

Od 5 lat nasi towarzysze anesteziolodzy mają swoją sesję satelitarną o kardiologii. Perfuzjoniści również rozpoczynają 3. sesję poświęconą nowym technologiom w krążeniu pozaustrojowym. Wiele referatów jest przedstawianych przez gości zagranicznych.

Niespodziewanie ostatnie marzenie zrealizowało się przez 2 transplantacje zakończone sukcesem. Gdańska klinika uzyskała zezwolenie na wykonywanie transplantacji. Rok po 1. transplantacji odwiedził nas pacjent, częstując domowym tortem przygotowanym przez rodzinę (ryc. 8.). Czy to aby nie korupcja?

Jakie będą losy Gdańskich Spotkań Kardiologicznych? O to jesteśmy spokojni – oto 2 królowe przyjaźnie rozważają o przyszłości Gdańskich Spotkań Kardiologicznych (ryc. 9.).

*Przygotowanie do druku tekstu i fotografii:
dr n. med. Luther Keita.*